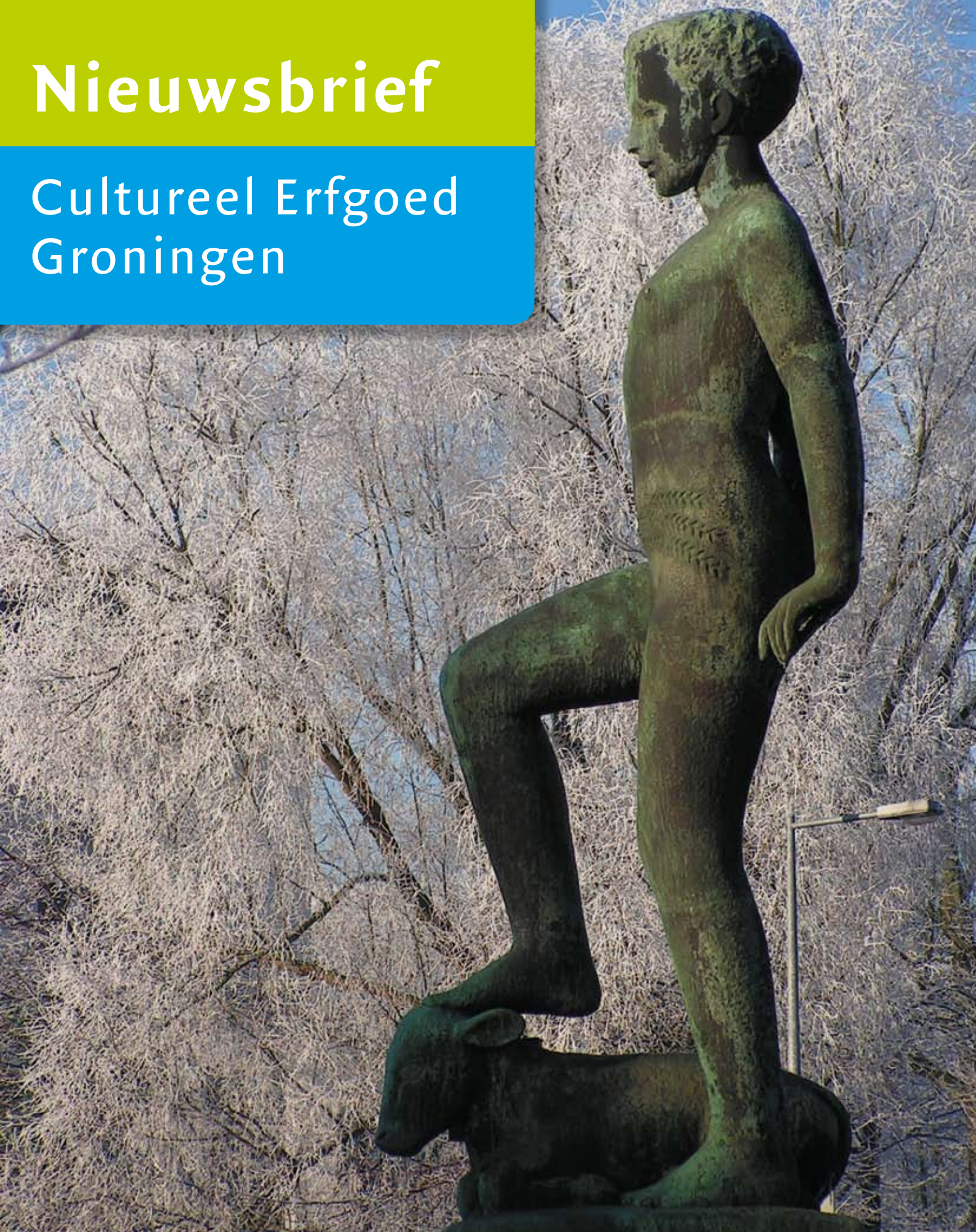

Nieuwsbrief

Cultureel Erfgoed Groningen

Jaargang 9 Winter 2009

- 2 Erfgoedagenda
- 6 RHC Groninger Archieven
- 7 Stad & Lande
- 8 Huis van de Groninger Cultuur

Regionaal Historisch Centrum
Groninger
Archieven

Stad
& Lande

Huis van
de Groninger Cultuur

Erfgoed agenda

Deze agenda is half november afgerond. Wij raden u aan, altijd tevoren nader te informeren naar de activiteiten. Ook opgenomen zijn contactgegevens van organisatoren, van wie de activiteiten nog niet bekend waren.

Colofon

Nieuwsbrief Cultureel Erfgoed Groningen is een gezamenlijke uitgave van:
RHC Groninger Archieven
Huis van de Groninger Cultuur
Vereniging Stad & Lande

Het Museumhuis Groningen verzorgt de rubriek Tentoonstellingen in de Erfgoed-agenda.

De Nieuwsbrief Cultureel Erfgoed Groningen maakt onderdeel uit van het tijdschrift *Stad & Lande* en wordt daarnaast los verspreid.

Afbeelding omslag

Blote Bet (Landbouw en Veeteelt), beeld van Wladimir de Vries bij de Herebrug in Groningen, foto Harry Perton

Oplage

2500

Eindredactie

Monique Banda

Redactie

Jona van Keulen, Margriet Dijk,
Henk Scholte, Marina van der Ploeg

Medewerkers

Jikke Sikkes, Thea Pol

Vormgeving

Richard Bos, Leeuwarden

Productie

Grafische Industrie De Marné, Leens

De verschijningsdatum is aan het begin van ieder kwartaal. Bijdragen voor het volgende nummer van de Erfgoedagenda aanleveren vóór 15 februari 2010 t.a.v. Redactie Nieuwsbrief Cultureel Erfgoed Groningen, Cascadeplein 4, 9726 AD Groningen óf j.van.keulen@groningerarchieven.nl

Activiteiten

Januari

Wo 13 'Koggen, kooplieden en kantoren': lezing door Hanno Brand over de Hanze, een praktisch netwerk. Spreker legt de nadruk op de situatie in het Groningse. Georganiseerd door de cultuurhistorische vereniging Stad&Lande. In het gebouw van de Groninger Archieven om 20.00 uur (gebouw open om 19.30 uur)

Vr 15 Avond met open podium voor voorlezen, vertellen en muziek, in het Nederlands, Gronings of andere taal: in 't Oude Raedthuys, Hoofdstraat 15 te Stedum om 20.00 uur. Georganiseerd door de Eerste Groninger Voorlees en Vertelsalon.

Vr 22 Avond rond de eerste Nederlandse staking door vrouwen: bij de Vlasfabriek van Dumonceau in Groningen in 1910. Met lezing, presentatie van materiaal en muziek. Georganiseerd door de Vakbondshistorische Vereniging. In het gebouw van de Groninger Archieven om 20.00 uur (gebouw open om 19.30 uur)

Zo 24 Themamiddag over Veldnamen: door Hans Elerie en Hans van de Wiel, resp. historisch- en sociaal-geograaf. Veldnamen zijn bijvoorbeeld namen van bouw- en groenlanden. Deze namen bestaan vaak al van oudsher. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur.

Februari

Di 9 Lezing door Jan Pieter Koers over opgravingen in Oost-Groningen: georganiseerd door de Historische Kring Menterwolde. In de Kerkhörn, Kerkstraat 85 te Zuidbroek om 20.00 uur.

Za 13 Dag van de Noord-Groninger Geschiedenis: met lezingen, historische informatiemarkt en muziek. Georganiseerd door het Streekarchivariaat Noordoost Groningen i.s.m. de Historische Kring Noordelijk-Hunsingo. In gebouw de Kandelaar, Hoofdstraat Oost 18 te Uithuizen; tijden worden nog bekend gemaakt.

Zo 21 Wie-wat-waar-middag: kunt u het Streekhistorisch Centrum helpen aan gegevens over onbekende foto's uit hun collectie? Het gaat om foto's

tussen de 50 en 5 jaar oud. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur.

Zo 28 Filmvertoning: de klassieker 'Blinkende Spade' uit 1953 over de Veenkoloniale Landbouw. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur

Maart

Za 6 Veenkoloniale Voorouderdag: met workshops en informatiemarkt. Georganiseerd door de Nederlandse Genealogische Vereniging afd. Groningen i.s.m. het Veenkoloniaal Museum te Veendam. In het Cultuurcentrum Van Beresteyn. Nadere informatie via de organisatoren.

Zo 7 Lezing over wapens uit de 17e eeuw door Hans Hilbrands: spreker heeft een grote verzameling van soms heel zeldzaam wapenmateriaal. Een deel daarvan wordt ook tentoongesteld. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur.

Zo 7 Middag rond schrijver/slager Benjamin Broekema (1904-1942) uit Warffum: lezing door Pauline Broekema over deze man, de Joodse gemeenschap waartoe hij behoorde en haar bevindingen tijdens het schrijven van dit boek. Rederijkerskamer Praedinius speelt zijn éénakter 'Ik koop gain radio'. Georganiseerd door de stichting 'Een Joodse Erfenis'. Georganiseerd door de stichting 'Een joodse erfenis' in Winsum. In Zalencentrum De Hoogte, Kerkpad 8 te Winsum/Obergum om 15.00 uur.

Wo 10 Avond rond Landbouw en boerderijen in het Oldambt door de eeuwen heen: Kees Reinders spreekt over de historische ontwikkeling van de landbouw en Wijbrand Havik behandelt de geschiedenis van de boerderijbouw met bijzondere aandacht voor de architectuur van de Oldambtster boerderij. Georganiseerd door het CHC Oldambt. Plaats wordt nader bekend gemaakt. Om 19.30 uur.

Za 20 Dag van de Grunneger taal: in het gebouw van de Groninger Archieven van 11.00 tot 17.00 uur. Het programma wordt te zijner tijd bekend gemaakt op

www.dagvandegrundnegertoal.nl. Zie ook de pagina van het Huis van de Groninger Cultuur in deze nieuwsbrief.

Za 20 Excursie langs boerderijen en slingeruinen in het Oldambt, met speciale aandacht voor de ontwikkeling van de boerderijbouw: georga-

niseerd door het CHC Oldambt. Van 12.30 tot 17.00 uur. Nadere gegevens en aanmelding via de organisatie.

Contactinformatie van organisatoren

CHC Oldambt: tel. (06) 1246 1849 (wo-vr) en www.historischcentrumoldambt.nl

Eerste Groninger Voorlees en Vertelsalon: Eldert Ameling tel. (0596) 551608 of Francien Braaksma braeckxma@hetnet.nl

Groninger Landschap: tel. (050) 313 59 01 en www.groningerlandschap.nl

Historische Kring Menterwolde: tel. (0598) 451983 en www.hkmenterwolde.nl

Groninger Molenhuis: tel. (050) 312 16 94 en www.groningermolenhuis.nl

Hanzehuis: tel. (050) 318 82 80 en www.hethanzehuis.nl

Het Jacobijnenhuis te Winsum: tel. (0595) 44 26 21 en www.jacobijnenhuis.nl

Huis van de Groninger Cultuur: tel. (050) 599 20 00 en www.huisvandegroningercultuur.nl

Landgoed Fraeylemaborg te Slochteren: tel. (0598) 42 15 68 en www.fraeylemaborg.nl

Landgoed Verhildersum te Leens: tel. (0595) 57 14 30 en www.verhildersum.nl

Menkemaborg te Uithuizen: tel. (0595)

43 19 70 en www.menkemaborg.nl

Nationaal Rijtuigmuseum te Leek: tel. (0594) 512260 en www.rijtuigmuseum.nl

NGV afd. Groningen, secr. E.v.d.Laan, tel. (050) 5257610 en <http:// groningen.ngv.nl>

Paulien Excursions: voor inlichtingen en opgave: tel. (050) 313 18 59 en www.paulienexcursions.nl

RHC Groninger Archieven: tel. (050) 599 20 00 en www.groningerarchieven.nl (ook voor informatie over lezingen van Monument&Materiaal, NGV afd. Groningen en Stad&Lande)

Stichting Cornelis Dopper: www.cornelisdopper.nl

Stichting 'Een Joodse Erfenis': tel. (0595) 44 16 71 en www.synagogewinsum.nl

Stichting Kunst in Zicht: tel. (050) 318 86 51 en www.kunstinzicht.org. Opgave voor deelname bij Athena's Boekhandel van der Velde, A-Kerkhof 45-47 te Groningen of via Postbus 1181, 9701 BD Groningen (inschrijfformulier te printen vanaf website www.kunstinzicht.org)

Stichting Monument & Materiaal: tel. (050) 3146246 en www.stichtingmenm.nl

Stichting Oude Groninger Kerken: tel. (050) 312 35 69 en www.groningerkerken.nl

Stichting Vrienden van de stad Groningen: www.vriendenstadgroningen.nl

Streekarchivariaat Noordoost Groningen: tel. (06) 2949 22 02 en www.groningerarchieffnet.nl

Streekhistorisch Centrum te Stadskanaal: tel. (0599) 61 26 49 en www.streekhistorischcentrum.nl

Vakbondshistorische Vereniging: www.vakbondshistorie.nl. Inlichtingen over 22 jan: janrootlieb@live.nl

Veenkoloniaal Museum te Veendam: tel. (0598) 36 42 24 en www.veenkoloniaalmuseum.nl

Vereniging Stad&Lande: www.stadlande.nl; voor informatie over de lezingen ook bij de Groninger Archieven: tel. (050) 599 20 00

Manifestaties

Tikoen – Een Joodse Erfenis.

Winsum, september 2009 - juni 2010

De stichting 'Een Joodse Erfenis' te Winsum vraagt aandacht voor de joodse geschiedenis in Noordwest Groningen en streeft naar restauratie van het gebouw van de voormalige synagoge in Winsum. Daarom organiseert deze stichting het erfgoedproject Tikoen. Een greep uit het programma in de eerste maanden van 2010: een avond rond Ischa Meijer met lezing door Evelien Gans en uitvoering van door hem geschreven chansons, workshops voor het maken van beeldend werk rond Joods erfgoed, een onderwijsprogramma voor alle scholen, een theatervoorstelling, een tentoonstelling. Meer informatie via: www.synagogewinsum.nl en via de organisatie.

500 Jaar Oldambt

Op 26 september 1509 was het 500 jaar geleden, dat als gevolg van de Cosmas- en Damianusvloed meer dan dertig dorpen en woonplekken in het Nederlandse en Duitse Reiderland onder de golven verdwenen. Bij deze ramp bereikte de Dollard zijn grootste omvang ooit. In dat kader organiseert het Cultuurhistorisch Centrum Oldambt in samenwerking met de Stichting Landschap Oldambt ook in 2010 allerlei activiteiten. In dit jaar is er vooral aandacht voor waterstaat, vervoer en boerderijen. U vindt daarover meer op de websites van de organisatoren: www.historischcentrumoldambt.nl en www.landschapoldambt.nl.

Dopperfestival: 'Groningen eert Cornelis Dopper'

Cornelis Dopper werd op 7 februari 1870 geboren in Stadskanaal. In 2009 was het 70 jaar geleden dat deze Groninger componist, dirigent en muziekpedagoog overleed. Ter herdenking daarvan wijdt de Stichting Cornelis Dopper een groots muzikfeest aan deze grote 'Knoalster'. In het kader van het Cornelis Dopper Festival, dat tot 7 februari 2010 duurt, zijn er tentoonstellingen over deze componist te zien in het Veenkoloniaal Museum Veendam en het Streekhistorisch Centrum in Stadskanaal. Voor beide tentoonstellingen zijn combikaarten te koop. Meer informatie vindt u op de website www.cornelisdopper.nl.

Tentoonstellingen

'Stadskanaal in Doppers tijd'

Cornelis Dopper werd geboren in het logement van zijn vader dat destijds zeer bekend was in Stadskanaal en omstreken. In 1888 vertrok hij naar Leipzig om muziek te gaan studeren. Wat liet hij achter toen hij vertrok. Hoe zag Stadskanaal er uit in die jaren. Aan de hand van 9 thema's wordt een beeld geschetst van hoe de plaats zich ontwikkelde in de periode 1870-1939. Van veenkeet tot villa, van hondenkar tot bestelwagen en van scheepsjager tot treinmachinist. Vergeten beelden komen weer tot leven tijdens deze tentoonstelling.

Streekhistorisch Centrum Stadskanaal tot en met 7 februari 2010

'Cornelis Dopper, componist tussen Mahler en Mengelberg'

Naar aanleiding van de 70ste sterfdag van Cornelis Dopper, staat het Veenkoloniaal Museum stil bij het leven en de werken van de op 7 februari 1870 in Stadskanaal geboren componist.

Dopper schreef niet alleen opera's. Vanwege zijn liefde voor het Nederlandse volkslied, de Nederlandse cultuur en het Nederlandse landschap is hij wel de meest 'Hollandse' van de 'Hollandse' componisten genoemd. De titels van zijn symfonieën getuigen daarvan: 'Rembrandt'symfonie', 'Amsterdamse symfonie', 'Zuiderzee'symfonie'.

Veenkoloniaal Museum Veendam 18 september tot en met 7 februari 2010

'DiscCoverArt – bijzondere platenhoezen'

Een selectie uit de 75.000 platen van verzamelaar Marius Quist uit Nieuwegein. Quist's belangstelling gaat in eerste instantie uit naar de hoes. Hoezen van beroemde kunstenaars als Andy Warhol en Salvador Dali en fotografen als Paul Huf en Anton Corbijn maken deel uit van zijn collectie, maar ook de eerste pophoezen uit de jaren '40, psychedelische hoezen uit de jaren '60 en hedendaagse, digitaal ontworpen hoezen. Tegelijk met de expositie zal in de Openbare Bibliotheek Groningen een expositie van picturediscs te zien

zijn uit de collectie van Peter Bastine uit Hamburg, die de grootste collectie picturediscs ter wereld bezit.

Grafisch Museum Groningen tot en met 7 februari 2010

'Getekend de wereld van gisteren'

Een omvangrijke verzameling van kaarten en prenten die door de in de stad Groningen geboren scheepsbouwer Jan Menze van Diepen bijeen is gebracht. De oudste kaarten dateren van rond 1568. De kaarten tonen opmerkelijke details. Zo wordt er nog melding gemaakt van de Groninger plaatsen Thorns, Middelnærkercke of Udengast. Plaatsen zoals Stadskanaal, Veendam, Wildervank en de Pekela's moesten toen nog letterlijk op de kaart worden gezet.

Veenkoloniaal Museum Veendam tot en met 24 januari 2010

'Binnenste Buiten'

Een tentoonstelling waarin de mens centraal staat en de geschiedenis van de anatomie wordt toegelicht. Naast echte preparaten van het menselijk lichaam zullen topstukken uit de collectie onderwijsmodellen getoond worden. Aan de hand van een aantal processen, zoals spijsvertering, het zenuwstelsel en de bloedsomloop, wordt de ontleding van de mens inzichtelijk. Veel van de tentoongestelde objecten zijn afkomstig uit het vroegere Anatomisch Museum. Tegenwoordig is deze collectie ondergebracht in het Universiteitsmuseum.

Universiteitsmuseum Groningen februari – september 2010

'Jetses aan de wand'

Cornelis Jetses (1873-1955) is vooral bekend geworden door het illustere leesplankje met de opsomming Aap-Noot-Mies, waarmee generaties Nederlandse kinderen hebben leren lezen, en

de tekeningen in de beroemde boekjes van Ot en Sien.

In deze tentoonstelling staan de wandplaten van Cornelis Jetses centraal, waarvan de meeste uit de serie "Het volle leven" komen. Naast vele originele platen uit het archief van Noordhoff Uitgevers in Groningen zijn ook schetsen en studies te zien. Natuurlijk zijn ook wandplaten "aan de stok" aanwezig, zoals ze op school werden gebruikt.

Fraeylemaborg Slochteren 14 november 2009 tot en met 5 april 2010

'Brücke'

Hoogtepunten uit de collectie van het Brücke Museum in Berlijn. De tentoonstelling, die in het Ploegpaviljoen van het museum gehouden wordt, toont 150 werken waaronder schilderijen, tekeningen, grafiek en beelden van de Brücke leden Ernst Ludwig Kirchner, Erich Heckel, Karl Schmidt-Rottluff, Fritz Bleyl, Max Pechstein, Emil Nolde, Cuno Amiet en Otto Mueller.

Groninger Museum Groningen van 13 december tot 11 april 2010

'Bloemrijk India'

Over sitsen en daarop geïnspireerde motieven 1700-1900. Naast sitsen uit India ook tipdoeken, kleur- en bloemrijke halsdoeken.

Kostuummuseum De Gouden Leeuw Noordhorn tot en met voorjaar 2011

'Synagoge als centrum van Joods leven'

Expositie rond het Jodendom in Noordwest Groningen met centraal een nabegbouwde synagoge met toelichting op inrichting en gebruik, aandacht voor de regiofunctie van de Winsumer synagoge, uitbeelding van typisch Joodse beroepen en kleding, informatie over Joodse woorden, begrippen en muziek en over sociale stromingen en de levensweg van de Winsumer wolhandelaar en latere SDAP-politicus N.A. de Vries. Uiteraard komt ook de deportatie aan de orde.

Obergumer kerk te Winsum van 18 t/m 31 maart 2010

Willem Friedrich

De laatste strohalm - opkomst en ondergang van de Eendracht in Appingedam - € 22,50

Net voor het honderdjarig jubileum hield kartonfabriek De Eendracht op te bestaan. De fabriek, die zoveel jaren voor veel werkgelegenheid had gezorgd in Appingedam en wijde omstreken, was diep geworteld in het hart van de Damsters. De sluiting was dan ook een grote slag voor de stad en haar inwoners.

Harm van der Veen

Hier was t! Hier gebeurde het! - € 29,95

In dit boek vindt u 25 plekken in Groningen waar geschiedenis is geschreven. Van Lauwerszee tot Dollard tou. De teksten zijn in het Gronings en in het Nederlands. Met foto's van Willem Friedrich.

Dick Ronner (redactie)

Kerken met een leeuw in De Marne - € 8,-

Dit boekje gaat over de middeleeuwse kerken van Ulrum, Niekerk en Vierhuizen. Op deze kerken staat als windvaan een leeuw, verwijzend naar de familie Lewe die het collatierecht had van deze kerken, het recht om de predikant te benoemen. Ook aandacht voor Ol Weem, de kleine wierde Vliedorp bij Houwerzijl, waarop ooit een kerk stond.

Hanno Brand en Egge Knol (redactie)

Koggen, kooplieden en kantoren. De Hanze, een praktisch netwerk - € 20

Een overzicht van de moderne inzichten over het Hanze netwerk, de belangengemeenschap en het koopliedennetwerk dat bijna vierhonderd jaar zijn stempel drukte op de handel en politiek van het Noord- en Oostzeegebied. Deel 4 in de Groninger Hanze Studies.

Marianne Kruijswijk, Wieke Horneman

Van glas in lood en bakstenen. Kijken naar Amsterdamse School in Oost-Groningen - € 12,50

Een tweetal routebeschrijvingen langs de Amsterdamse School architectuur in Oost-Groningen, het Oldambt, de

Veenkoloniën en Westerwolde. Van elk beschreven pand zijn tevens foto's opgenomen. Er is ook ruim aandacht voor strakkere stijlen als de Nieuwe Zakelijkheid en de Delftse School. Verder wordt de architect Jan Kruijer speciaal uitgelicht, hij heeft vooral in de Pekela's veel betekend in bouwhistorisch opzicht.

Albert Flikkema, Siewert Meijer Noordpolderzijl - thuishaven voor vissers en robbenjagers - € 34,50

Een boek over het bekende haventje, met onder andere beschrijvingen van de garnalenvisserij en de zeehondenjacht langs de waddenkust in Groningen. Met veel persoonlijke verhalen, oude en nieuwe foto's.

Jolanda Oosterheert

In vol ornaat. Vier eeuwen Groningse senaatsgalerij - € 49,95

Dit boek vertelt de geschiedenis van de Groningse senaatsgalerij, ooit in 1618 begonnen met vier portretten van de eerste rectoren. Het verhaal van de hemelbollen van Nicolaus Mulerius, de Japanse rok van Johannes Mensinga en de 'hofschilders' van Academie Minerva die de universiteit van vele portretten hebben voorzien.

Jan Glas

Zo is t nait goan - Zo is het niet gegaan - € 11,50

Jan Glas won in 2008 het Belcampo Stipendium. Deze bibliofiele uitgave is het zevende deel in de Belcampo Reeks. 15 Gedichten in het Gronings met de Nederlandse vertaling, en 15 foto's ook door Jan Glas gemaakt. Het Belcampo Stipendium is een door de Provincie Groningen ingestelde, tweejaarlijkse prijs met een daaraan verbonden opdracht tot het schrijven van een essay, novelle of dichtbundel, bij voorkeur verbandhoudend met Groningen.

Diverse auteurs

Ooit gebouwd voor altijd - € 65,-

Het jubileumboek van de Stichting Oude Groninger Kerken, incl. de DVD *Het geheim van Scheemda* en een hedendaags getijdenboekje. Het boek bevat

**BOEKHANDEL
GODERT WALTER**
Literatuur Geschiedenis Architectuur Kunst
Op onze website kunt u de nieuwste
Groningana
zien en bestellen
Oude Ebbingestraat 53 Groningen
T: 050-3122523 www.godertwalter.nl

negenendertig korte en toegankelijke artikelen van wetenschappelijke, journalistieke, opiniërende, verhalende en beschouwende aard, met veel prachtige foto's en illustraties.

Stadskaarten: In het kader van Open Monumentendag 2009 verschenen bijzondere heruitgaven van oude plattegronden van Groningen - € 6,95 per stuk

Deel 1: Stadscaerte Groeningen - De kaart van Haubois uit 1643.

Deel 2: Stadskaart Groningen, Het Kadastraal Minuutplan 1832.

Deel 3: De Plattegrond van G. Heeringa 1919.

Jan Kraak, R Emmelt Booij

De Zuidlaardermarkt - € 25,-

De derde dinsdag van oktober is de dag van de Zuidlaardermarkt, van oudsher de paardenmarkt van Europa. In dit boek de geschiedenis, foto's, anekdotes en veel kunst over deze bijzondere markt. Dit boek toont een selectie uit de ongeveer 200 gevonden marktschilderijen, samen met verhalen over de kunstenaars. Onder de ongeveer vijftig kunstschilders waren veertien leden van de beroemde Groninger kunstkring 'De Ploeg', zoals Johan Dijkstra, Jan van der Zee en Hendrik Werkman.

Platform Gras

Scheur uw stad! - € 14,95

Een scheurkalender bomvol weetjes over Groningen, Groningers en Groningse gebouwen. Voor elke dag van 2010 iets nieuws.

Roelfs Reinders

Heen en weer op het Hogeland. Dagboek van een forens - € 14,50

In de herfst van 2007 begint het dagboek met de grote vertragingen door de nieuwe Spurt-trein van Arriva. Vanuit Uithuizen reist de auteur dagelijks naar zijn werk bij de gemeente Groningen.

RHC Groninger Archieven
Informatiecentrum voor de
geschiedenis van stad en provincie
Groningen

Dienstverlening

De openingstijden van de
studiezaal zijn:

dinsdag: 9.00-21.00

woensdag - vrijdag: 9.00-17.00

In de maanden juli-augustus:

dinsdag - vrijdag: 9.00-17.00

Extra geopend:

Zaterdag 9 januari: 10.00-16.00

Zaterdag 13 februari: 10.00-16.00

Zaterdag 13 maart: 10.00-16.00

De Groninger Archieven zijn verder
gesloten op:

Vrijdag 25 december

Vrijdag 1 januari 2010

Voor nadere inlichtingen over
de onderzoeksmogelijkheden
bij en het aanbod van de
Groninger Archieven:

www.groningerarchieven.nl.

U kunt zich daar ook aanmelden
voor onze E-mail-service.

RHC Groninger Archieven

Cascadeplein 4

Postadres: postbus 30040

9700 RM Groningen

Tel: (050) 599 20 00

E: info@groningerarchieven.nl

Nieuws

TV-programma's rond regionale geschiedenis

De serie TV-programma's rond regio-
nale geschiedenis wordt veel bekeken
en in 2010 voortgezet. Deze pro-
gramma's, onder de titel *Het verhaal
van Groningen*, zijn elke dinsdagavond
te zien op RTV-Noord. De eerste
uitzending begint rond 18.20 uur
en het programma wordt die avond
elk uur herhaald. Bovendien volgen
steeds herhalingen op zondagavond.
De inhoud is gevarieerd en bestaat uit
verschillende onderdelen. Op pagina 7
van het Huis van de Groninger Cultuur
kunt u meer lezen over de inhoud van
het programma onder het kopje 'Hou
t was'.

Serie lezingen over oorlog en vrede

In de eerste maanden van 2010 orga-
niseren de Groninger Archieven in
samenwerking met de cultuurhistori-
sche vereniging Stad&Lande en de af-
deling Groningen van de Nederlandse
Genealogische Vereniging weer een
lezingenserie. Deze keer is het thema
Oorlog en Vrede. Het programma
is begin januari bekend. Nadere
informatie vindt u dan op de websites
van de drie organisatoren: www.groningerarchieven.nl,
www.stad-lande.nl
en <http://ngv.groningen.nl>. Ook zullen
er folders verkrijgbaar zijn in de hal
van de Groninger Archieven.

Digitaal onderzoek bij Cultuur- historisch centrum Oldambt

Het CHC Oldambt werkt in de gemeen-
ten Bellingwedde, Scheemda, Reider-
land en Winschoten (vanaf 1 januari
2010 zullen de gemeenten Scheemda,
Reiderland en Winschoten opgaan in
de nieuwe gemeente Oldambt) aan de
presentatie van regionale geschiedenis
en archiefbronnen. Daarom vindt u op
de website [www.historischcentrum-
oldambt.nl](http://www.historischcentrum-
oldambt.nl) nu ook de toegangen van
de gemeentearchieven en een aantal
gescande stukken, zoals de registers
van de hoofdelijke omslag. Dit aanbod
vormt de start van een digitale studie-
zaal en is gerealiseerd in samenwer-
king met de Groninger Archieven.

Digitale Nieuwsbrief Groninger Forum

Het Groninger Forum wordt een ont-
moetingsplaats en dynamisch centrum
voor informatie, cultuur, actualiteit en
geschiedenis. Vaste Forumpartners
zijn filmtheater Images, het Groninger
Museum, RHC Groninger Archieven,
GAVA, de Bibliotheek Groningen,
debatcentrum DwarsDiep en de Volks-
universiteit Groningen.

Wilt u op de hoogte blijven van het
laatste nieuws en de activiteiten van
het Groninger Forum? Meldt u dan
aan op de website van het Groninger
Forum of stuur een bericht met naam
en e-mailadres naar [nieuwsbrief@
groningerforum.nl](mailto:nieuwsbrief@groningerforum.nl).

Link naar Forumnieuwsbrief: [http://
www.groningerforum.nl/frontpage/
index.php?id=606](http://www.groningerforum.nl/frontpage/index.php?id=606)

Studiezaal

Nieuwe digitale zoekmogelijkheden

De afgelopen tijd zijn op verzoek van
veel bezoekers twee nieuwe zoekmoge-
lijkheden gerealiseerd. Zo kan nu niet
alleen gezocht worden naar woorden in
de naam van een archief of in de tekst
van een inventaris, maar ook op num-
mer van de toegang. Verder is het mo-
gelijk te zoeken naar stukken waarvan
scans geplaatst zijn op de website.

De aanwijzingen voor deze zoekacties
zijn opgenomen in onze e-mailservice.

Nieuwe genealogieën beschikbaar

De afgelopen periode zijn over de vol-
gende families publicaties opgenomen
in onze collectie:

Doornbos, Sijses en Teudemann.

Dag van de Grunneger taal

Wegens Meertmoand Dialectmoand organiseren t Huis van de Groninger Cultuur, stichten Grunneger Toal, stichten t Grunneger Bouk, Biblionet Groningen en t Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven op zotterdag 20 maart 2010 n Dag van de Grunneger taal. Op dizze dag, dij veur t eerst uut stro zet wordt, zellen alle kaanten van t Grunnegers benoadrukt worren. Der zel aandacht wezen veur Grunneger schrieverij, meziek, toneel en cabaret. Der worren Grunnegstoelege films en documentaires toond, lezens geven, der is n bouken- en infermoatsiemaarkt, n tentoonstellen en joe kinnen zulf joen kunde in t Grunnegers testen in waarkwinkels, quizzen en presentoatsies. Dag van de Grunneger taal wordt in t gebaauw van Grunneger Archieven geven en begunt om 11.00 uur. Wie scheiden der mit uut om 17.00 uur. t Pegram van dizze Dag kin je, as t zo wiet is, lezen op website www.dagvandegrunnegertoal.nl of je kinnen t opvroagen bie t Huis van de Groninger Cultuur. Dizze infermoatsie krieg je din begun maart 2010 touzonden. Wat dizze gebeurtenis aanbelangt, wordt der ook n biezunder tedschrift uutgeven. Dit tedschrift kin je din kriegen in biebeltaaikens en boukwinkels veur Groningana.

In het kader van de Meertmoand Dialectmoand organiseren het Huis van de Groninger Cultuur, de Stichting Grunneger Toal, stichting t Grunneger Bouk, Biblionet Groningen en het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven op zaterdag 20 maart 2010 de Dag van de Grunneger taal. Op deze dag, die voor de eerste keer plaatsvindt, zullen alle facetten van het Gronings voor het voetlicht worden gebracht. Er zal aandacht worden besteed aan Groninger literatuur, muziek, toneel en cabaret. Er worden Groningstalige films en documentaires vertoond, lezingen gegeven, er is een boeken- en informatiemarkt, een tentoonstelling en u kunt zelf uw kennis van de taal toetsen in workshops, quizzen en presentaties. De Dag van de Grunneger taal vindt plaats in het gebouw van de Groninger Archieven en begint om 11.00 uur. De dag eindigt om 17.00 uur. Meer informatie over

het programma van dit evenement kunt u te zijner tijd lezen op de website www.dagvandegrunnegertoal.nl of aanvragen via het Huis van de Groninger Cultuur. Deze informatie krijgt u dan begin maart 2010 toegestuurd. Ook wordt er voor deze gelegenheid een speciaal magazine over de Groninger taal uitgebracht. Dit magazine zal te verkrijgen zijn in de bibliotheken en in de boekhandels voor Groningana.

Hou t was

RTV Noord zendt sinds een paar maanden het vernieuwde programma 'Het Verhaal van Groningen' uit. Het programma wordt iedere dinsdagavond uitgezonden en als vanouds gepresenteerd door Reinder Smith. Het populaire programma bestaat nu uit een viertal rubrieken te weten: 'Hou t was', 'Dr. Knol legt uit', 'De Grootste Groninger' en 'Uit de collectie van het GAVA'. 'Hou t was' wordt mede mogelijk gemaakt door het Huis van de Groninger Cultuur en betreft een omvangrijk interviewproject voor het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven/GAVA. Delen van die interviews worden nu uitgezonden door RTV Noord. In de interviews vertellen oudere Groningers over vroeger, over 'Hou t was'. Met het project wil het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven de verhalen van de 'gewone' man/vrouw in deze snel veranderende wereld vastleggen nu het nog kan. Mensen van 60 jaar en ouder die ook graag geïnterviewd willen worden, kunnen zich nog altijd opgeven bij Margriet Dijk van het Huis van de Groninger Cultuur, tel. (050) 599 2061 of via m.m.dijk@huisvandegroninger-cultuur.nl.

Huis van de Groninger Cultuur

Het Huis van de Groninger Cultuur stimuleert activiteiten en organisaties gericht op het ontwikkelen, verspreiden, behouden en beschermen van de Groninger Cultuur en informeert daarnaast particulieren, culturele organisaties, instellingen en overheden.

Cascadeplein 4
9726 AD Groningen
Tel. (050) 599 20 60/61
www.huisvandegroningercultuur.nl

Dhr. Berghuis (fragment uit Hou t was)

Mw. Bakema (fragment uit Hou t was)

Stad & Lande

Stad & Lande is een cultuurhistorische vereniging die zich richt op een ieder die zich interesseert voor de geschiedenis van stad en provincie Groningen. De vereniging wil de kennis over en de belangstelling voor de geschiedenis bevorderen door het organiseren van activiteiten op het gebied van onderzoek, educatie, publieksprojecten en publicaties.

Vereniging Stad & Lande
Postbus 41122
9701 CC Groningen
www.stad-lande.nl

Kennis van de eigen geschiedenis verrijkt

Op zaterdag 4 oktober jl. werd in de Molenberg Delfzijl de K. ter Laan prijs in ontvangst genomen door een delegatie van het trotse bestuur van Stad en Lande.

K. ter Laan-prijs

Historische vereniging Stad & Lande is de winnaar van de K. ter Laan-prijs van 2009. De jury die het bestuur van de Stichting t Grunneger Bouk adviseerde over de toekenning, was unaniem in z'n oordeel.

Stad & Lande zet zich in voor de culturele belangen van Groningen en richt zich op een ieder die zich interesseert voor de geschiedenis van stad en provincie Groningen. De vereniging doet dat op actieve wijze en schuwt de progressie niet. Met het uitbrengen van de Canon van Groningen - de eerste provinciale historische canon in Nederland - in samenwerking met het Huis van de Groninger Cultuur en RHC Groninger Archieven, leverde de vereniging een belangrijke bijdrage aan het in stand houden en het bij een breed publiek onder de aandacht brengen van het historisch, cultureel en kunstzinnig Gronings erfgoed.

De vereniging stimuleert de belangstelling voor de regionale geschiedenis met tal van activiteiten op het gebied van onderzoek, educatie, publieksprojecten en publicaties. Het vier keer per jaar verschijnende cultuur-historisch tijdschrift Stad & Lande is uitgegroeid tot een tijdschrift voor het totale culturele erfgoed van Groningen. Het bevat fraai geïllustreerde goed leesbare populair-historische artikelen over het rijke verleden van Groningen. Sinds 2001 geeft Stad & Lande in eigen beheer het Historisch Jaarboek Groningen uit met historische artikelen van wetenschappelijk niveau. Het biedt onderzoekers een podium om hun onderzoek aan een breder publiek te presenteren. En ten slotte is Stad & Lande actief betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse Dag van de Groninger Geschiedenis.

Monumentenfonds

Het monumentenfonds van de Vereniging Stad&Lande heeft dit jaar van de leden een bedrag van ruim € 3200,- aan bijdragen ontvangen. Met dit geld wil de Vereniging Stad&Lande kleine objecten die van belang zijn voor onze regionale historie behouden en restaureren. Sinds de oprichting van het fonds in 1965 zijn inmiddels

31 objecten gerestaureerd. Een volledig overzicht is te vinden op de website van de Vereniging Stad&Lande (www.stad-lande.nl). Ook kan een ieder die een subsidieaanvraag wil indienen via deze website een subsidieformulier downloaden.

Graven van Van Oeckelen

Medio september is de restauratie van de graven van de orgelbouwersfamilie Van Oeckelen op het kerkhof te Noordlaren voltooid. De Stichting Groningen Orgelland vroeg ruim een jaar geleden subsidie aan en heeft de zaken voortvarend aangepakt. Het resultaat is nu te zien: een zorgvuldig en met respect voor de omgeving uitgevoerde restauratie.

Gerestaureerde grafmonumenten op de begraafplaats te Noordlaren van Cornelis Allegondis van Oeckelen en zijn vrouw J.F.C. van Baar Slangenburg, geb. Halbesma, en Petrus van Oeckelen en zijn vrouw Johanna Maria Theresia Auwerda

Luidklok

Dit jaar ondersteunt het monumentenfonds de restauratie van de luidklok uit 1679 van de borg Nienoord. Door herstel aan klok en klokkenstoel zal de klok, die sinds 1907 buiten gebruik is, weer kunnen luiden.